

Andrzej Małkiewicz

5 grudnia 2022

Amerykańskie sprzeczne oceny

Ciągle pytają mnie o perspektywy zakończenia wojny. A ja stale odpowiadam, że nie znam przyszłości, prorokować nie będę. Ale tym razem posłużę się opinią ekspertów niewątpliwie kompetentnych.

3 grudnia na dorocznym Forum Obrony Narodowej (Reagan Defense Forum) w Simi Valley w Kalifornii dyrektor wywiadu narodowego USA (Director of National Intelligence) Avril Haines, prawniczka, urzędująca w tym charakterze od 21 stycznia 2021 r., podsumowała najważniejsze, możliwe do ujawnienia, ustalenia służb amerykańskich dotyczące obecnego stanu i perspektyw rosyjskiej agresji.

Rosyjskie siły zużywają amunicję szybciej, niż przemysł obronny może wyprodukować nową – powiedziała. Skłoniło to Moskwę do zwrócenia się o pomoc do innych krajów, w tym Korei Północnej. Putin był jej zdaniem zaskoczony słabymi wynikami swej armii, ale jego cele polityczne wciąż jeszcze nie zmieniły się. „Myślę, że teraz dowiaduje się on coraz więcej o wyzwaniach stojących przed rosyjską armią. Ale nadal nie jest dla nas jasne, czy na tym etapie ma pełne pojęcie o tym, jak są one niebezpieczne” – powiedziała Haines. Nie zmienił swego celu politycznego, jakim jest skuteczna kontrola Ukrainy, ale nie jest jasne, czy zaakceptowałby jakieś ustępstwa. „Myślę, że nasi analitycy powiedzieliby, że może być skłonny zrobić to tymczasowo, z myślą, że może wrócić do tej kwestii w późniejszym czasie”.

Chociaż ostatnie protesty w jego własnym kraju nie stanowią poważnego wyzwania dla władzy Putina, krytyka prowadzenia wojny w Rosji rośnie, co może wpłynąć na jego decyzje w przyszłości.

Ważniejsze, jej zdaniem, jest oddziaływanie Chin. „Myślę, że uczciwie jest powiedzieć, z naszej perspektywy, że głos Xi w tej sprawie będzie oczywiście jednym z najbardziej przekonujących dla Putina”. Oceniała również, że ważne dla Putina były niedawne ostrzeżenia chińskiego prezydenta Xi Jinpinga przed użyciem broni jądrowej.

Pentagon oceniał w listopadzie, że Rosja wystrzeliwała po 20 000 pocisków artyleryjskich dziennie, mimo to poniosła serię niepowodzeń. Haines powiedziała, że dostawy z Korei Północnej trzeba nadal ściśle monitorować – „widzieliśmy pewien ruch, ale na tym etapie nie było to zbyt wiele”.

Zbliżający się niedobór amunicji to tylko jedno z wielu wyzwań stojących przed rosyjskim wojskiem, powiedziała Haines, inne to problemy z morale i logistyką.

Wojna straciła nieco impet. Wymusiła to pogoda, obie strony czekają na jej zmianę. Wraz z nadejściem zimy obie armie będą próbowały „zresetować się” i przygotować na wznowienie walk na wiosnę. Powiedziała jednak, że ma „sporo sceptycyzmu”, czy siły rosyjskie będą wystarczająco przygotowane na ponowne starcia w marcu.

(Dan De Luce, *U.S. intel chief says Russia is using up ammunition in Ukraine faster than it can replace it*, <https://www.nbcnews.com/news/europe/us-intel-chief-russia-using-ammo-ukraine-faster-can-replace-rcna59847> – dostęp 4 grudnia 2022 r.).

Z tymi jej ostatnimi opiniami nie zgodzili się analitycy z amerykańskiego Instytutu Badań nad Wojną (Institute for the Study of War). W ich ocenie okres zimowy, gdy zamrożona ziemia sprzyja przemieszczaniu się ciężkiego sprzętu wojskowego, to znacznie lepszy czas na prowadzenie walk, niż okres jesiennych deszczów czy wiosennych roztopów. Czas działa tutaj na korzyść Ukrainy, bo – w ich ocenie – słabo wyszkoleni rosyjscy rezerwiści i więźniowie rekrutowani przez tzw. Grupę Wagnera są nieprzygotowani do prowadzenia działań w trudnych zimowych warunkach (*Russian Offensive Campaign Assessment, December 4*, <https://www.understandingwar.org/backgrounder/russian-offensive-campaign-assessment-december-4> – dostęp 4 grudnia 2022 r.).

Dotychczas oceny Instytutu Badań nad Wojną okazywały się na ogół trafne, zobaczymy, czy tak będzie i teraz. A na marginesie nasuwa się uwaga, że nie tylko Rosjanie oparli swą strategię na doświadczeniach z wojny w Syrii, a więc w kraju o zupełnie innych warunkach niż Ukraina, co było może nie najważniejszą, ale jedną z istotnych przyczyn ich niepowodzeń w pierwszych dniach wojny. Być może z kolei niektórzy amerykańscy analitycy tak silnie uwarunkowali swoje myślenie walkami na Bliskim Wschodzie, a więc w klimacie na ogół gorącym, że nie mieści im się w głowach toczenie wojny w warunkach zimowych. Wiele wskazuje jednak na to, że wojna w tych warunkach będzie trwała. W przeszłości mrozy pomogły armii rosyjskiej zwyciężyć Napoleona w 1812 r., a Hitlera w 1941 i 1942 r. Ale nie pomogły zwyciężyć Finów w 1939/40 r., przeciwnie, pomogły Finom w tamtej wojnie. Czy teraz lepiej wykorzystają zimę Rosjanie czy Ukraińcy – jedni i drudzy nawykli do niskich temperatur?

Niektórzy oceniają, że namierzone przez Amerykanów wielkie transporty lotnicze z ostatnich dni z Chin do Rosji, to nie żadna broń, ale ciepła bielizna dla żołnierzy. Czy Rosjanie nie potrafią wyprodukować nawet ciepłych skarpet i kalesonów? Kiedyś się pewnie dowiemy co było w tych samolotach, z pewnością w produkowaniu ciepłej bielizny Chiny mają bogate doświadczenie, a kalesony mogą się okazać nader ważnym czynnikiem strategicznym w tej wojnie! Tyle odważę się prognozować, bo historia wojskowości pokazuje, że niejedną kampanię rozstrzygnięto nie tyle dzięki znakomitym pomysłom strategicznym czy nawet przewadze w uzbrojeniu, ale dzięki trosce dowództwa o żołnierzy, o ich wyszkolenie, wyposażenie, zmotywowanie do walki. W tym wszystkim Putin wykazywał dotychczas zadziwiającą obojętność. Wiele wskazuje, że z wojny zrezygnować nie zamierza, ale chce przynajmniej naprawić niektóre błędy.

Warto dodać, że 2 grudnia kanclerz Olaf Scholz odbył z Putinem godzinną rozmowę telefoniczną, przekonywał go do jak najszybszego wycofania wojsk i podjęcia rozmów dyplomatycznych. W szczególności kanclerz potępił rosyjskie naloty na infrastrukturę cywilną i podkreślił determinację Niemiec do wspierania Ukrainy w zapewnianiu jej zdolności obronnych przed rosyjską agresją. Nic nie uzyskał, ale obaj zgodzili się pozostać w kontakcie (*Bundeskanzler Scholz telefoniert mit dem russischen Präsidenten Putin*, <https://www.bundeskanzler.de/bk-de/suche/bundeskanzler-scholz-telefoniert-mit-dem-russischen-praesidenten-putin-2148822> – dostęp 4 grudnia 2022 r.).